

Päätös

23.10.2023

VN/25867/2023
VN/25867/2023-TEM-14

Asettamispäätös merituulivoimatyöryhmästä

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää keinoja, joiden avulla Suomelle voidaan luoda kilpailuetu merituulivoimassa suhteessa muihin Itämeren maihin sekä edistää muita pääministeri Orpon hallitusohjelmaan kirjattuja merituulivoimaa koskevia tavoitteita.

Toimikausi

24.10.2023 – 30.6.2024

Tausta

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on, että Suomi nousee puhtaan energian edelläkävijäksi Euroopassa ja sähköntuotanto moninkertaistuu Suomessa. Uusi sähköntuotantokapasiteetti on edellytys teollisuuden investointien merkittävälle kiihdyttämiselle sekä fossiilisten polttoaineiden korvaamiselle sähköön perustuvilla ratkaisuilla teollisuudessa, lämmityksessä ja liikenteessä.

Suomessa on huomattavaa potentiaalia merituulivoimassa ja hankekehittäjien kiinnostus niin aluevesiä kuin talousvyöhykettäkin kohtaan on suurta. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus tulee asettamaan kunnianhimoisen tavoitteen merituulivoiman kapasiteetille vuonna 2035 ja luo Suomelle kilpailuedun suhteessa Itämeren maihin, jotta suuret merituulihankkeet kytketään tuottamaan energiaa Suomen teollisuudelle ja kotitalouksille. Hallitus myös edistää ennakoitavaa ja kannustavaa toimintaympäristöä sekä sujuvaa hankekehitystä ja rakentamista niin talousvyöhykkeellä kuin aluevesilläkin. Hallitusohjelmassa on nostettu esiin tarvittavien kannustimien luominen merituulivoimapuistojen sijoittumiseen merialueiden muun käytön kannalta suotuisasti sekä haitat minimoiden.

Hallitusohjelmassa on tunnistettu, että merituulivoiman pelisäännöt ovat tällä hetkellä puutteelliset. Merituulivoiman pelisääntöjä selkeytetään toteuttamalla lainsäädäntöhanke, jossa Suomen talousvyöhykkeeseen kuuluvia vesialueita koskeva lainsäädäntö, lupaprosessit sekä korvaus- ja veroasiat määritellään viipymättä sekä yhteensovitetaan aluevesillä ja maa-alueilla toteutettavien hankkeiden pelisääntöjen kanssa.

Tehtävä ja tavoite

Työryhmän tehtävänä on selvittää keinoja, joiden avulla Suomelle voidaan luoda kilpailuetu merituulivoimassa suhteessa muihin Itämeren maihin sekä edistää muita pääministeri Orpon hallitusohjelmaan kirjattuja merituulivoimaa koskevia tavoitteita. Merituulivoiman rooli voi olla merkittävä teollisten investointien sijoittumisessa Suomeen. Työryhmä tekee taustatyötä merituulivoimatavoitteen asettamiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Lähtökohtana on, että merituulivoimalat rakennetaan markkinaehtoisesti. Merituulivoiman laajamittainen rakentaminen ja käyttöönotto edellyttävät kuitenkin selkeää ja ennakoitavaa toimintaympäristöä sekä hankkeiden rakentamiseen ja ylläpitoon vaadittavaa infrastruktuuria kohtuullisella etäisyydellä hankkeista. Merituulivoima tulee voida sovittaa yhteen muiden merellisten toimintojen kanssa niin että haitat muille toiminnoille voidaan minimoida. Valtiolliset ja muut julkiset toimijat voivat toimiltaan edistää näiden edellytysten täyttymistä ja työryhmän tavoitteena on koota näitä toimia yhteen.

Merituulivoiman hankekehitykseen ja rakentamiseen liittyvät hallinnolliset prosessit eroavat merkittävästi riippuen siitä, sijaitseeko merituulivoimahanke aluevesillä vai talusvyöhykkeellä. Talusvyöhykkeen ja aluevesien prosessit tulee yhteensovittaa, mikä ei kuitenkaan yksiselitteisesti tarkoita, että prosessien tulisi olla molemmilla alueilla samanlaiset. Merituulivoimatoimijoille tulee taata riittävä investointivarmuus ja selkeä toimintaympäristö merialueen luonteesta riippumatta. Talusvyöhykkeen lainsäädäntöhankkeen yhteydessä on johdonmukaista käydä läpi myös mahdollisia muutostarpeita aluevesillä sovellettaviin käytäntöihin ja periaatteisiin.

Työryhmä keskittyy erityisesti seuraaviin aiheisiin:

- merituulivoiman tavoitekuva ja vientinäkyvät
- toimintaympäristön kehittäminen, sisältäen merituulivoima-alueiden jakamisen menettelyt talusvyöhykkeellä ja aluevesillä
- merituulivoiman ja muiden merellisten toimintojen yhteensovittaminen
- hankkeiden rakentamiseen ja ylläpitoon tarvittava infrastruktuuri

Työryhmän tavoitteena on laatia merituulivoiman edistämiseen tähtäävä toimenpidesuunnitelma.

Kokoonpano

Työryhmässä ovat edustettuina seuraavat tahot:

Puheenjohtaja:

johtava asiantuntija Outi Vilén, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

erityisasiantuntija Olli Salo, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet (varajäsenet):

erityisasiantuntija Tuuli Oikarinen, työ- ja elinkeinoministeriö

neuvotteleva virkamies Leena Arpiainen, maa- ja metsätalousministeriö
(metsäneuvos Erno Järvinen)

erityisasiantuntija Satu Kaskinen, liikenne- ja viestintäministeriö
(hallitusneuvos Matleena Kurki-Suutarinen)

asiantuntija Joonas Laito, puolustusministeriö
(neuvotteleva virkamies Anu Sallinen)

johtava asiantuntija Hanna Lehtinen, ulkoministeriö
(johtava asiantuntija Anne Vasara)

finanssineuvos Markku Nissinen, valtiovarainministeriö
(budjettineuvos Johanna von Knorring-Rosenlew)

ympäristöneuvos Jan Ekebon, ympäristöministeriö
(neuvotteleva virkamies Tiina Tihlman)

Pysyvät asiantuntijat (varahenkilöt):

asiantuntija Annina Alasaari, Energiateollisuus ry
(johtaja Jari Kostamaa)

erikoisasiantuntija Laura Ihamäki, Fingrid Oyj
(yksikön päällikkö, strateginen verkkosuunnittelu Mikko Heikkilä)

tuulivoimaliiketoiminnan johtaja Otto Swanljung, Metsähallitus
(hankekehityspäällikkö Ville Koskimäki)

johtava juristi Marko Nurmikolu, Suomen Kuntaliitto ry
(kehittämispäällikkö Anne Jarva)

toimitusjohtaja Anni Mikkonen, Suomen Tuulivoimayhdistys ry
(edunvalvontajohtaja Matias Ollila)

suunnittelujohtaja Markus Erkkilä, Pohjois-Pohjanmaan liitto
(alueiden käytön johtaja Susanna Roslöf, Satakuntaliitto)

Asiantuntijas sihteeri:

johtava asiantuntija Tiina Arto, Energiavirasto

Työryhmän tulee tarvittaessa kuulla muita asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Kukin organisaatio maksaa osallistujiansa henkilöstö- ja matkakulut. Työryhmän työstä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset suoritetaan momentilta 32.01.01 alajaottelukohdasta 1 Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot. Kokouksiin järjestetään tarvittaessa mahdollisuus etäosallistumiseen.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Kai Mykkänen

Osastopäällikkö

Riku Huttunen

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet ja asiantuntijat sekä näiden varahenkilöt

VN/25867/2023-TEM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: